

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218205533
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2218205533.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Jozef Mačej a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: Y. Y., narodený XX.X.XXXX, bytom D. K. XX/XX, Y., o zaplatenie 1.160,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výrokom II. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20Csp/176/2018-58 zo dňa 25.9.2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., v závislom výroku III. ruší a vec mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a v závislom výroku IV. ruší.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.160,32 eur, úrok 60,29 eur, úroky z omeškania 0,47 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.160,32 eur od 9.11.2018 do zaplatenia, a to v splátkach po 120 eur mesačne vždy k poslednému dňu v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol, výrokom III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, výrokom IV. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 69,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497, § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že na základe zmluvy z 11.2.2013 žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 2.000 €, ktorý mal žalovaný splácať v 120-tich splátkach po 38,76 €, vždy k 5. dňu v mesiaci, počnúc 5.3.2013, pričom celkovo mal splatiť 5.170 €, a to do 6.2.2023. Dojednaná úroková sadzba predstavovala 19,9% ročne, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 26,57%. V podrobnostiach zmluva odkazovala na obchodné podmienky. Žalovaný neplatil splátky riadne a včas, preto žalobca po predchádzajúcej výzve (z 5.9.2018) úver k 8.11.2018 zosplatnil. Žalovaný uviedol, že úver si bral na zaplatenie svadby, pričom ho splácala manželka; po rozvode sa však situácia skomplikovala, bývalá manželka zjavne splácať prestala a žalovaný svoj záväzok opomenul sčasti i preto, že bol vo výkone trestu odňatia slobody. Žalovaný sumu je ochotný zaplatiť, avšak v jeho možnostiach nie je urobiť tak naraz, zo svojho príjmu 620 € mesačne dokáže splácať 120 € mesačne.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie vo vzťahu k zamietajúcemu výroku vo veci samej tým, že Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 1.7.2000 sp. zn. 4 Obo 143/1998 uviedol, že „pri mimoriadnom zosplatnení úveru veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane

úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Nastupuje tak stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov, teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. "Obdobný právny záver vyplýva napr. i z rozhodnutí Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/238/2018, 24Co/51/2019 a 24Co/104/2019. Žalobca má z uvedených dôvodov nárok len na zaplatenie zvyšku dlžnej istiny, zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia úveru, bankových poplatkov (ktoré si však žalobou neuplatnil) a úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. Vo zvyšku súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka jednoznačne nadväzuje povinnosť dlžníka platiť úroky na vrátenie prostriedkov. Z ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nepriamo vyplýva podmienenosť povinnosti platenia zmluvného úroku držbou peňažných prostriedkov. Aj ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka spája povinnosť platenia úrokov s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj (zmluvné) úroky, ktoré nemožno stotožňovať s (zákonnými) úrokmi z omeškania. Úroky sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami (ktoré však, ako sme uviedli už skôr, neexistujú) alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. V ďalšom citoval žalobca z uznesení NS SR z 16.6.2020 č. k. 5Cdo/42/2020, z 29.6.2020 č. k. 3Cdo/113/2019, z 23.7.2020 č. k. 7Cdo/111/2019, z 18.8.2020 č. k. 1Cdo/94/2019, z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co/108/2017 z 29.5.2019, č. k. 8Co/138/2017 z 27.3.2018, č. k. 8Co/206/2018 z 27.11.2018, z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017 z 31.1.2017, z rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 43Co/23/2017 z 29.11.2017, č. k. 43Co/7/2018 z 31.5.2018, č. k. 43Co/21/2018 z 27.9.2018, č. k. 43Co/28/2017 z 27.2.2018, č. k. 43Co/29/2018 z 16.8.2018, č. k. 43Co/37/2018 z 20.12.2018, č. k. 17Co/121/2018 z 3.4.2019 a iné. V odvolaní ďalej uviedol, že zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia celého dlhu boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúca na zmluvný úrok, naakumulovanú ku dňu zosplatnenia a táto sa ďalej (t. j. po zosplatnení celého dlhu) nenavýšuje, nejde o hľadom nároku na tento úrok z omeškania o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá ma zamedziť neodôvodnenému navyšovaniu nárokov veriteľov o hľadom príslušenstva. Žalobca má nielen nárok na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale je možná aj kumulácia bežných úrokov a úrokov z omeškania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu.

6. Žalovaný odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom

predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v závislých výrokoch o nároku na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku a vo výroku o nároku na náhradu trov konania zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku), rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výške náhrady trov konania zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku).

8. Súd prvej inštancie už právoplatným výkonom I. preskúmaného rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.160,32 eur, úrok 60,29 eur, úroky z omeškania 0,47 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.160,32 eur od 9.11.2018 do zaplataenia, a to v splátkach po 120 eur mesačne vždy k poslednému dnu v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci výrok a závislé výroky o nároku na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne žalobu vo zvyšku zamietol.

9. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutom zamietajúcom výroku na právnom závere, že žalobcovi prislúcha právo na zaplataenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do času zosplataenia úveru. Žalobca s týmto záverom súdu prvej inštancie nesúhlasil dôvodiac najmä tým, že dlžník je povinný platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, keďže povinnosť plataenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov.

10. Z odvolania žalobcu je zrejma nesúhlasná argumentácia voči právnomu posúdeniu nároku na zaplataenie zmluvného úroku po predčasnom zosplataení úveru. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplataení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplataení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (uvedené odznelo v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020).

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky v aktuálnom uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy, čo znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splataenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplataeniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplataenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle plataenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.

zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020 ďalej argumentoval, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020 dospel preto k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Na vyššie uvedené závery odkázal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v uzneseniach sp. zn. 3Cdo/113/2019 z 29.6.2020, sp. zn. 7Cdo/111/2019 z 23.7.2020, sp. zn. 1Cdo/94/2019 z 18.8.2020.

12. V dôsledku prijatia vyššie uvedených nesprávnych právnych záverov sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalobcom uplatňovaných úrokov po zosplatnení úveru zo spotrebiteľskej zmluvy a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 295 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz.

13. Podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku odvolací súd preto zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšku (ktorým nepriznal veriteľovi zmluvné úroky po zosplatnení úveru v spotrebiteľskej veci s príslušenstvom) a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku mu vec vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020, je vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania). Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 z 16.6.2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie podriadil pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obchodného zákonníka) a konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobcu, dá

odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

15. Podľa ustanovenia § 389 písm. d) Civilného sporového poriadku a ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku musel odvolací súd zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku III. o výške nároku na náhradu trov konania, keďže neexistoval dôvod na jeho vydanie, teda na rozhodnutie o výške náhrady trov konania sudcom v meritórnom rozhodnutí.

16. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

17. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

18. Rozhodovanie o trovách konania je imanentnou súčasťou rozhodovacieho procesu. Súd rozhoduje o trovách konania bez návrhu, keďže trovy konania predstavujú súčasť celého súdneho procesu, t. j. tak ako má súd povinnosť rozhodnúť o veci samej, tak má aj povinnosť rozhodnúť o trovách konania. Výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť súčasťou rozhodnutia, a to aj vtedy, ak sa v konaní úspešná strana svojím výslovným prejavom, nevzbudzujúcim pochybnosti, nároku na náhradu trov konania vzdá, obdobne aj v prípade, ak trovy konania strane nevznikli. O priznanom nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd pri vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súd rozhoduje len o nároku na náhradu trov konania, nie o plnení, t. j. vo výroku o tomto nároku neuvádza, že je neúspešná strana povinná zaplatiť náhradu trov konania druhej strane. V súhrne to znamená, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie aj bez návrhu, a to sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o nároku na náhradu odvolacieho konania, pričom pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania bude dôsledne vychádzať zo zásady úspechu v spore.

20. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).